

значно розширяють обсяг дистрибутивних потреб приголосних української мови, що не властиве незапозиченим словам. Деякі лінгвісти слушно відзначають, що в єдності системних та антисистемних явищ містяться потенційні творчі можливості мови, які ведуть її до постійного вдосконалення. Систематизована структура фонетичних та орфографічних відповідників, правописні правила, якими необхідно керуватися у практиці відтворення чужомовних власних назв в українському правописі, нині відсутні. Пропозиції українських учених та наші міркування є спробою системного розгляду питання. Досліджуючи поставлену проблему, вчені стикаються з невпорядкованістю відтворення чужомовних назв, стихійністю підходу до різних явищ відтворення. Основну причину такої непослідовності вони вбачають у недостатньому теоретичному обґрунтуванні питань, що розглядаються.

СЕКЦІЯ «ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО»

ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ НЕНОРМАТИВНОЇ ЛЕКСИКИ ТА СЛЕНГУ

Богданович К., студ.

Сленг – це відносно стійкий для певного періоду, широко споживаний, стилістично маркірований (понижений) лексичний пласт (іменники, прикметники і дієслова, що позначають побутові явища, предмети, процеси і ознаки), компонент експресивного просторіччя, що входить в літературну мову, вельми неоднорідну по своїх витоках, ступені наближення до літературного стандарту, що володіє пейоративною експресією.

На сьогоднішній день проблема перекладу ненормативної лексики розглянута досить ретельно, але залишається багато невирішених питань, які потребують більш поглиблого вивчення.

Дослідження такого напрямку почалися ще в І половині ХХ століття В.В. Виноградовим, що зацікавився просторіччями, В.М. Жирмунським та Л.П. Якубінським, які досліджували таке явище як соціальні діалекти.

Починаючи з 90х років ХХ століття все більше стає помітним вплив жаргонної лексики на літературну мову. Г. Менкен, досліджуючи еволюцію сленгу, визначив закономірності, згідно я

якими «тривалість життя» одних сленгових одиниць визначається століттями, інші ж «безславно» гинуть, ледь з'явившись на світ.

Актуальність цього питання полягає в тому, що сленг - це повсякденне явище в житті кожної людини. Тому детальне ознайомлення з цією одиницею мови допоможе перекладачу правильно розуміти вихідний текст.

Об'єктом даного дослідження є нелітературна лексика: а саме сленг.

Предметом дослідження даної роботи є способи перекладу англійського та українського сленгу, що часто використовується у всіх сферах людського життя.

При перекладі сленгу та ненормативної лексики перекладачу потрібно:

- визначити, чи є конкретна мовна одиниця сленгом;
- визначити сферу вжитку сленгу, що потребує перекладу;
- обов'язково звертати увагу на контекст, в якому вжито сленг;
- визначити спосіб перекладу сленгу (найчастіше це експлікація-описовий спосіб перекладу);
- вагомими є часові рамки, коли вживається сленг;
- аудиторія, на яку розрахованій вихідний текст;
- переклад сленгу або ненормативної лексики з урахуванням цензури;
- використання спеціальних словників для знаходження еквіваленту конкретного сленгу в іншій мові;
- в деяких випадках краще залишати сленг без перекладу, але при цьому, якщо необхідно, при письмовому перекладі потрібно зробити зноску, а при усному перекладі роз'яснити його значення;
- при сприйманні вихідного тексту на слух, для правильного розуміння та перекладу необхідно звертати увагу на інтонацію та емоційне забарвлення.
- застосовувати загальні знання при перекладі;
- постійно збагачувати свої знання.

Треба сказати декілька слів про перспективу вивчення проблеми. Звичайно, зібрати всі сленгові вирази в один словник неможливо, адже з кожним днем їх з'являється все більше і більше. Але ми можемо запам'ятовувати найчастіше вживані слова.

І це є правильним рішенням, адже сленг - невід'ємна складова будь-якої мови, як і літературні слова. Ми вважаємо, що найправильнішим вирішенням цього питання буде прийняття інтернаціональних стандартів та правил перекладу сленгу.

В ході роботи ми визначили, що сленг-це природне явище для кожної мови. Встановили, що є проблема пошуку коректного еквіваленту для сленгу однієї мови в іншій. Для адекватного перекладу жаргонної лексики необхідно враховувати багато аспектів, які зазначені в даному дослідженні. Треба використовувати не лише лінгвістичний підхід для знаходження правильного еквіваленту, але й соціальний.

Тема даної роботи дуже актуальна та цікава, адже має ще багато аспектів для дослідження.

ЛІНГВО-КОГНІТИВНІ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ АСПЕКТИ ЕВФЕМІЗМІВ (на матеріалі англійської та української мов)

Голофост В.Г., ВНУ.

У кожній мові є слова, які інстинктивно замовчуються, тому що вважаються непристойними, грубими, надто різкими, нетактовними чи недоречними. І тому об'єкти чи явища, які вони характеризують, часто описуються не прямо, а за допомогою субститутів, які називаються евфемізмами.

Євфемія віддавна привертала увагу вчених як особливий стилістичний троп, що використовується для словесного пом'якшення, або фігура, що полягає у використанні слова не в прямому, а в переносному значенні. Евфемізми почали вивчати з минулого століття.

Евфемізм є наслідком лексичного табу (заборони), який завдяки різного роду упередженням, марновірствам, релігійним віруванням накладається на вживання назв певних предметів і явищ навколошнього світу, внаслідок чого людина вдається до виразів іносказань. Характерно, що нові позначення «непристойних» предметів і явищ з часом втрачають характер евфемізмів, починають сприйматися як пряма вказівка на «непристойний» предмет і в свою чергу стають «непристойними».

Серед груп фразеологічних евфемізмів розрізняють:

1. Назви смерті, вмирання та всього, що з цим пов'язане: to pass away, to expire, to depart one's life, to join the majority // піти з життя, відійти у вічність, піти за вічну межу, почити вічним сном, навіки заснути, упокоїтися.

2. Розмовні евфемістичні замінники, що називають злочини, людські пороки та їх наслідки, а також явища, про які неприємно згадувати: to hit the bottle // закладати за комір, заглядати у чарку – замість пити, бути п'яницею; to tell stories // вигадувати – замість